

24 d' agost de 2019

Informació general

Dades Bàsiques

Govern

Informació sobre el país

La web oficial del Govern ofereix informació actualitzada sobre la seva estructura i funcions. Pots accedir-hi a través d'aquest [enllaç](#).

Principals ciutats

Rabat (capital del Regne del Marroc), Agadir, Casablanca, Fez, Marrakech, Tanger, Tetuan

Idiomes i moneda

Idiomes:Moneda:

Dírham marroquí. Et recomanem que verifiquis el tipus de canvi amb l'euro (a títol orientatiu, es pot trobar informació [clicant aquí](#)).

Estructura política

Dades facilitades per la [Secretaria d'Afers Exteriors i de la Unió Europea](#)

El Marroc va obtenir la independència el 2 de març de 1956, i es va establir com a monarquia hereditària basada en la Constitució del 10 de març de 1972, la qual va ser revisada el 1992 i esmenada el 1996. L'1 de juliol de 2011 es va aprovar per referèndum una nova Constitució.

El monarca és el cap de l'estat del Marroc. El rei nomena el primer ministre i el Consell de Ministres.

El poder legislatiu recau en el Parlament bicameral, compost per la Cambra de Representants (Cambra Baixa, 325 escons) i la Cambra de Consellers (Cambra Alta, 170 escons). Els membres de la Cambra de Representants són elegits per sufragi universal per a un període de cinc anys, mentre que els de la Cambra de Consellers es mantenen al seu càrrec durant nou anys. La Cambra Alta té la mateixa capacitat i potestat legislativa que la cambra baixa, però només aquesta última té capacitat per fer dimitir el Govern si ho acorden dos terços dels diputats.

Els consellers del rei juguen un paper d'assessors i de col·laboradors del rei que, a la pràctica, constitueixen una veritable influència política i que no han de rendir comptes davant de cap institució més enllà del monarca. Són personalitats nomenades directament pel rei, bé perquè es tracta de persones de la seva confiança, pels seus coneixements profunds de temes clau o perquè han servit lleialment a les institucions marroquines durant un llarg període de temps.

Organització territorial

Dades facilitades per la [Secretaria d'Afers Exteriors i de la Unió Europea](#)

El Marroc té tres nivells de descentralització: els municipis, les províncies o prefectures i les regions.

El municipi és l'única col·lectivitat en què el president del consell és escollit democràticament. Les províncies estan administrades per governadors (*walis*)

moncat.gencat.cat

"La informació que es proporciona a través d'aquest web és de caràcter merament informatiu, per aquest motiu MónCat declina qualsevol responsabilitat derivada de possibles errors, manca d'actualització, així com de l'ús que es faci de la informació publicada en aquest portal. MónCat revisa periòdicament l'actualitat de la informació publicada al portal, però atès que aquesta depèn en cada cas de l'administració i/o país que n'és competent, sempre s'ofereixen els enllaços a les webs oficials que s'han utilitzat com a font, recomanant el seu ús per contrastar i confirmar que la informació segueix sent actual i vigent."

elegits pel rei i gestionen els serveis locals del Govern central. La regió té personalitat jurídica i autonomia financera per contribuir al desenvolupament econòmic, social i cultural del territori.

L'inacabat procés de descolonització del Sàhara Occidental, iniciat el 1975 amb la retirada d'Espanya, ha deixat el territori dividit per un mur entre la zona administrada pel Marroc i els territoris controlats pel Front Polisari.

L'any 1991 es va establir la Missió de les Nacions Unides pel Referèndum del Sàhara Occidental (MINURSO) amb l'objectiu d'organitzar un referèndum perquè la població decidís l'estatus d'aquest territori. Aquesta missió, establerta per acord de totes dues parts, constitueix la doctrina acceptada internacionalment per a la resolució del conflicte.

La celebració d'aquest referèndum s'ha anat posposant per discrepàncies sobre el cens electoral. En aquest context, el Marroc va presentar la seva proposta unilateral que passa per una regionalització que conferiria autonomia a aquest territori sota sobirania marroquina.

Indicadors socioeconòmics

Població total

L'evolució de la població total **Banc Mundial** és la següent:

Any	2012	2013	2014	2015
Nombre	32.984.190	33.452.686	33.921.203	34.377.511

Migració neta

L'evolució de la migració neta **Banc Mundial**, que és la quantitat total d'immigrants menys la quantitat anual d'emigrants, inclosos els ciutadans i els no ciutadans, és la següent:

Any	2002	2007	2012
En xifres absolutes	-694.821	-577.912	-310.624
Percentatge sobre la població*	-2,35 %	-1,86 %	-0,94 %

*Aquesta dada s'extreu de dividir el nombre de persones que han migrat (immigrants menys emigrants) per la població total i multiplicar el resultat per 100.

Renda per càpita

En dòlars nord-americans, l'evolució de la renda per càpita **Banc Mundial** és la següent:

Any	2011	2012	2013	2014	2015
-----	------	------	------	------	------

Import	3.067 \$	2.931 \$	3.141 \$	3.187 \$	2.878 \$
--------	----------	----------	----------	----------	----------

Taxa d'atur

L'evolució de la taxa d'atur **Banc Mundial** és la següent:

Any	2010	2011	2012	2013	2014
Percentatge	9,1 %	8,9 %	9,0 %	9,2 %	10,2 %

Producte Interior Brut

L'evolució del Producte Interior Brut (PIB) en dòlars nord-americans és com s'indica a continuació:

Any	2012	2013	2014	2015
En xifres absolutes*	98.266.306.615 \$	106.825.649.872 \$	109.881.398.475 \$	100.593.283.697 \$
Creixement percentual*	3,01 %	4,54 %	2,55 %	4,51 %

* Enllaços a dades comparatives del Banc Mundial. ** "ND" significa "no disponible".

Temps mitjà per a iniciar un negoci

L'evolució del temps mitjà per a iniciar un negoci **Banc Mundial** ha estat la següent:

Any	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dies	12	12	12	11	11	10	9,5

Informació general Ambaixades

Entitats de representació i acolliment

Ambaixada d'Espanya a Rabat

- [Pàgina web](#)

Ambaixada del Marroc a Madrid

L'ambaixada, com a representació oficial del Marroc, abasta amb les seves activitats tots els temes relacionats amb la diplomàcia entre ambdós governs

- [Pàgina web](#)

Consolats

Consolats Generals d'Espanya

Consolats del Marroc

A Rabat: Demarcació consular

- Ubicació i contacte
- Pàgina web

A Barcelona:

- Ubicació i contacte
- Pàgina web

A Tànger: Demarcació consular

- Ubicació i contacte
- Pàgina web

A Tarragona:

- Ubicació i contacte
- Pàgina web

A Casablanca: Demarcació consular

- Ubicació i contacte
- Pàgina web

A Girona:

- Ubicació i contacte
- Pàgina web

A Tetuan: Demarcació consular

- Ubicació i contacte
- Pàgina web

A Nador: Demarcació consular

- Ubicació i contacte
- Pàgina web

A Agadir: Demarcació consular

- Ubicació i contacte

- [Pàgina web](#)

A Larache: Demarcació consular

- [Ubicació i contacte](#)
- [Pàgina web](#)

Oficines públiques catalanes

Dades facilitades per la [Secretaria d'Afers Exteriors i de la Unió Europea](#)

ACCIÓ Agència per la competitivitat de l'empresa

Les plataformes empresarials d'ACCIÓ faciliten el procés d'implantació d'empreses en els mercats internacionals, amb el menor temps i despeses possibles. Trobaràs tota la informació pel que fa als serveis que ofereixen en aquest [enllaç](#).

Oficina d'ACCIÓ a Casablanca (Àmbit d'actuació: el Marroc)

- [Pàgina web](#)

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

L'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) és l'organisme de la Generalitat de Catalunya responsable de gestionar les polítiques de cooperació al desenvolupament i acció humanitària. Està adscrita a la Secretaria d'Afers Exteriors i Unió Europea. [enllaç](#).

- [Delegació a Marroc](#)

Comunitats catalanes

Dades facilitades per la [Secretaria d'Afers Exteriors i de la Unió Europea](#)

Catalans al món

Catalans al món és un projecte, que no depèn de l'Administració, que aplega una xarxa mundial de pàgines web per posar en contacte els catalans i les catalanes que viuen per tot el món, de manera ràpida, eficient i gratuïta.

Webs de Catalans al món al Marroc:

- [Casablanca](#)
- [Essaouira](#)

Informació sobre tràmits

Canvi del permís de conduir

Validesa de documents i títols

El permís de conducció espanyol es pot bescanviar al Marroc. Per fer-ho, s'ha

d'anar a l'oficina del *Service des Mines-Centre d'Immatriculation* de la *Direction Régionale de l'Équipement et des Transports* corresponent al lloc de residència al Marroc.

Per al bescanvi, l'interessat ha de presentar tot un seguit de documents que podrà trobar [aquí](#)

Els espanyols no residents al Marroc poden circular al país amb el permís de conducció espanyol durant 1 any. Després d'aquest termini, és obligatori el bescanvi del permís de conducció.

Permís internacional de conducció

Mentre no sigui efectiu el bescanvi del permís de conduir, es pot utilitzar el permís internacional de conduir. En aquest sentit, tant Espanya com el Marroc han subscrit el [Conveni Internacional de Ginebra de 19 de setembre de 1949](#) i, en conseqüència, el Marroc admet el [permís internacional de conducció](#) (enllaç a les principals característiques) expedit a Espanya. Cal tenir en compte, tanmateix, que el permís internacional és una traducció del permís de conduir nacional i no el substitueix, per la qual cosa **es recomana** portar-los tots dos en cas de viatge al Marroc i no conduir només amb el permís internacional.

A l'Estat espanyol, poden obtenir aquest permís internacional les persones titulars d'un permís de conducció vigent, sol·licitant-lo a les direccions provincials de la Direcció General de Trànsit (DGT).

El permís internacional de conducció té una validesa màxima d'un any.

Homologació de títols

Cal distingir entre dues possibilitats:

- L'**homologació** pròpiament dita, que es realitza sobre títols ja obtinguts i estudis ja cursats a Espanya (o a un altre sistema educatiu estranger), i que significa declarar-los plenament equivalents als títols i estudis marroquins corresponents. Això implica, per part de les autoritats marroquines, reconèixer el grau acadèmic de què es tracti, habilitar l'interessat per continuar estudis en un altre nivell educatiu superior i, si escau, reconèixer els efectes professionals propis del títol marroquí al qual s'assimila, sempre que es tracti de títols que habiliten per a l'exercici d'una activitat professional.
- La **convalidació**, que es realitza exclusivament sobre estudis ja cursats a Espanya (o a un altre sistema educatiu estranger), i que significa declarar-ne l'equivalència amb els corresponents estudis marroquins amb la finalitat de continuar l'ensenyament en un centre docent marroquí.

No existeix cap conveni bilateral entre el Marroc i Espanya relatiu a l'homologació o convalidació de títols acadèmics. Tot i això, és possible tenir aquest reconeixement. Al Marroc, la competència per fer-ho pertany al *Ministère de l'Éducation Nationale et de la Formation Professionnelle*, tot i que existeix un altre ministeri amb competències en matèria educativa, orientat cap a l'ensenyament superior, el *Ministère de l'Enseignement Supérieur, de la Recherche Scientifique et de la Formation des Cadres*. D'aquesta manera, segons de quin títol es tracti, la sol·licitud s'ha d'adreçar a un organisme o un altre:

- Si es tracta d'estudis universitaris, es presenten al [Ministère de l'Enseignement Supérieur, de la Recherche Scientifique et de la Formation des Cadres](#) (accés a la seva pàgina web). La documentació necessària per fer-ho es pot trobar enumerada [aquí](#).
- Si es tracta d'estudis no universitaris, es presenten al [Ministère de l'Éducation Nationale et de la Formation Professionnelle](#).

Legalització de documents públics

Com a norma general, i a fi que pugui produir efectes en el país de destinació, qualsevol document públic (o còpia autoritzada de l'e scriptura d'elevació a públic d'un document privat) ha d'ésser **legalitzat** en el país d'origen. L'objectiu d'aquest tràmit és certificar l'autenticitat de la signatura i en qualitat de què actua l'autoritat signant.

Què és un document públic? És aquell document autoritzat per un notari o un funcionari públic competent que acredita els fets que refereix amb les solemnitats requerides per la llei.

Què és una còpia autoritzada (o autèntica) de l'e scriptura d'elevació a públic d'un document privat? És la reproducció, formalitzada notarialment d'una escriptura protocol·litzada per un notari d'acord amb la qual s'eleva a públic un document privat.

El **XII Conveni de l'Haia**, de 5 d'octubre de 1961, estableix un procediment simplificat per al procés de legalització: és l'a nomenada Postil·la de l'Haia o tràmit de legalització única: aquest és el procediment que s'aplica en aquest cas perquè tant Espanya com Marroc són països signants d'aquest Conveni.

Què cal saber abans d'iniciar el procés de legalització

- Només es poden postil·lar els documents públics originals, no les còpies compulsades.
- No es poden postil·lar els documents privats, però sí les còpies autoritzades d'escriptures notariales d'elevació a públic de document privat.
- No cal postil·lar els documents emesos per les autoritats diplomàtiques o consulars.
- No cal postil·lar documents directament relacionats amb una operació comercial o duanera.
- Hi ha alguns **convenis internacionals que determinen l'e xempció de legalització per alguns documents** (per exemple, les actes de naixement, matrimoni o defunció, de les quals es pot demanar una certificació internacional al registre civil). La llista de convenis es pot consultar clicant [aquí](#).
- La postil·la, en si mateixa, no té data de caducitat. Ara bé, si el document postil·lat sí que en té, la postil·la serà vàlida mentre estigui en vigor el document.
- És recomanable tramitar la legalització abans de la traducció jurada. D'aquesta manera es pot traduir, simultàniament, tant el mateix document com la postil·la.

- La legalització no és un tràmit immediat, motiu pel qual és aconsellable iniciar-lo amb una mínima previsió. Val a dir que no es pot donar un termini orientatiu, perquè depèn del tipus de document i de l'òrgan al qual s'adreça la petició.
- Alguns documents, com per exemple els acadèmics, requereixen una gestió anterior a la postil·la pròpiament dita: **el reconeixement previ de signatures**. Es pot consultar quins són aquests documents a la pàgina web del **Ministeri de Justícia**. A tall d'exemple, alguns dels documents públics més comuns que exigeixen el reconeixement previ de signatures són

Tipus de document	Organ o entitat que efectua el reconeixement previ de signatura	Més informació, òrgan competent i contacte
Títols i Certificats d'Estudis Universitaris Oficials, així com certificats d'escoles d'idiomes, instituts o centres d'estudis estrangers a Espanya.	Ministeri d'Educació, Cultura i Esport i Alta Inspecció d'Educació a les comunitats autònomes.	Enllaç al web del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport sobre legalització de títols universitaris. Alta Inspecció d'Educació a Catalunya (enllaç a l'apartat relatiu a la legalització de documentació acadèmica [informació sobre el tràmit i formulari de sol·licitud]). Adreça: C/ de Bergara, 12, 5è. 08002, Barcelona. Tel. 93 520 96 03. Fax 93 520 96 88. a/e: legalizaciones.cat@seap.minhap.es
Títols i Certificacions acadèmiques oficials no universitaris.	Conselleries autonòmiques competents en educació (en el cas de Catalunya, Departament d'Ensenyament).	Enllaç al web del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport sobre legalització de títols no universitaris. Cal acudir al Servei Territorial d'Ensenyament (enllaç al directori de serveis territorials) de la demarcació en la qual s'hagi expedit el títol o la certificació acadèmica oficial no universitària.
Documents de l' Agència Estatal d'Administració Tributària (per exemple, declaracions de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques).	Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques	Cal adreçar-se a la corresponent delegació provincial de l'AEAT (enllaç al directori d'adreces de l'organisme a Catalunya).

On i com s'han de postil·lar els documents que requereixen legalització

D'acord amb l'esmentat **Reial decret 1497/2011**, de 24 d'octubre, els òrgans que poden postil·lar documents públics expedits a Espanya varien en funció del tipus de document. Per tant, hem de tenir en compte:

1. Documents judicials

Com, per exemple, actes de naixement, matrimoni o defunció; certificats de

capacitat matrimonial, fe de vida o estat, i resolucions judicials. En aquests casos, les autoritats competents per postil·lar són:

- Persona titular de la Secretaria de Govern del Tribunal Superior de Justícia (TSJ).

A Catalunya:
Secretaria de Govern del TSJ

- Pg. de Lluís Companys, 14-16 (Palau de Justícia), 08018 Barcelona
- 93 486 61 83 ó 93 486 61 84
- **Pàg. web**
- Persona titular de la **unitat del Ministeri de Justícia** que tingui atribuïda la competència en matèria d'informació i atenció a la ciutadania (C/ de la Borsa, 8, 28012 Madrid), així com els gerents territorials (**enllaç** al directori d'adreces de les gerències territorials) del mateix Ministeri.

A Catalunya:

Oficina de la Gerència Territorial del Ministeri de Justícia

- C/ de Garcilaso 123, 08027 Barcelona; (**enllaç** a la localització de l'oficina)

La sol·licitud es pot formular **presencialment** o per **correu postal** (enllaços a pàgines web del Ministeri de Justícia sobre aquests tràmits). En ambdós casos, cal presentar el document original que es vulgui postil·lar.

Important! Els documents judicials emesos per l' Audiència Nacional o pel Tribunal Suprem no segueixen aquest procediment, sinó que són postil·lats a la mateixa seu de l'òrgan judicial de què es tracti:

Audiència Nacional

- C/ de Prim, 12; 28004 Madrid
- 91 308 26 39

Tribunal Supremo

- Pl. de la Villa de París, s/n; 28004 Madrid
- 91 397 10 00

2. Documents notarials

Poden ser documents autoritzats notarialment o documents privats amb signatures legitimades per notari. L'autoritat postil·lant competent és el degà del respectiu col·legi notarial (**web** del Consell General del Notariat) o qui el substitueixi, així com aquells altres notaris en qui delegui.

Col·legi de Notaris de Catalunya

- C/ del Notariat, 4, 08001 Barcelona
- 93 317 48 00
- **info@catalunya.notariado.org**
- **Pàg. web**

3. Documents administratius

Com ara, per exemple, documents acadèmics oficials. En aquests casos, poden postil·lar, indistintament i amb independència del lloc del territori espanyol en què s'hagi emès el document, qualsevol de les autoritats esmentades anteriorment: secretaris de govern, secretaris de tribunals superiors de justícia, titulars de la unitat

del Ministeri de Justícia competent en matèria d'informació i atenció ciutadana, gerents territorials del mateix Ministeri o els degans dels col·legis notariais.

Traducció jurada de documents

Una traducció jurada és la que realitza un traductor o intèrpret jurat nomenat per un organisme o autoritat competent.

Quins documents?

Els documents públics no redactats originàriament en àrab hauran d'estar vàlidament traduïts a fi que siguin admesos i puguin produir efectes al Marroc

Com i qui pot fer les traduccions jurades?

La pot fer un traductor jurat a Espanya, si bé caldrà que la seva firma estigui convenientment postil·lada pel Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació (MAEC). Convé recordar que el MAEC nomena periòdicament traductors-intèrprets jurats, que són els únics autoritzats per efectuar traduccions vàlides de documents que hagin de produir efectes davant d'organismes públics.

El mateix MAEC, en la seva pàgina [web](#), manté la llista actualitzada dels traductors-intèrprets jurats.

Informació sobre tràmits

Escolarització obligatòria

Escolarització i sanitat

El [Ministère de l'Éducation Nationale et de la Formation Professionnelle](#) és l'autoritat educativa al Marroc. A nivell territorial són les 16 acadèmies regionals d'educació i formació (AREFS) les que tenen atribucions pel que fa a qüestions educatives, pedagògiques i administratives.

Segons un [informe](#) del Ministeri d'Educació, Cultura i Esports, el sistema educatiu marroquí consta dels següents cicles:

- Ensenyament preescolar: no és obligatori ni gratuït. L'edat dels alumnes és de 4 i 5 anys. Té una durada de 2 cursos. Es preveu la seva implantació a nivell general per a l'any 2015. Hi ha dos tipus de centres: Alcorànics. Abasten dues modalitats: Els *M'sid*, centres tradicionals que depenen del Ministeri d'Afers Religiosos. Les *Kuttâb*, escoles alcoràniques renovades, que depenen del Ministeri d'Educació Nacional. Moderns. Els componen els jardins d'infància i les escoles maternals.
- Ensenyament primari: és obligatori i gratuït. L'edat dels alumnes va des dels 6 fins els 12 anys. Té una durada de 6 cursos. Consta de dos cicles: Bàsic. Té una durada de 2 cursos. Intermedi. Té una durada 4 cursos.
- Ensenyament secundari col·legial: és obligatori i gratuït. L'edat dels alumnes va des dels 12 fins els 15 anys. Té una durada de 3 cursos. Hi tenen accés els alumnes que han superat els estudis primaris. En acabar s'obté un certificat d'ensenyament col·legial que permet continuar els estudis o la incorporació a la vida laboral.

- Ensenyament secundari de qualificació. No és obligatori ni gratuït. L'edat dels alumnes va des dels 15 fins els 17 anys. Té una durada de 3 cursos. Consta de 3 cicles: Cicle de qualificació professional. Hi té accés tot tipus d'alumnes, estiguin o no en possessió del Certificat d'Ensenyament Colegial. Té una durada d'1 o 2 cursos i inclou pràctiques laborals. Cicle del tronc comú. Tan sols hi poden accedir els alumnes que estan en possessió del Certificat d'Ensenyament Colegial. Batxillerat. Té una durada de 2 cursos i consta de dues modalitats: Batxillerat general: prepara per als estudis superiors i el componen diferents branques: lletres i humanitats, ciències i tècniques econòmiques i de gestió, ciències experimentals, ciències matemàtiques i tècnica. Batxillerat d'ensenyament tecnològic i professional. Permet accedir a la vida laboral o a estudis superiors.
- Ensenyament superior o universitari. Consta de 3 cicles: Primer cicle universitari o llicenciatura: Té una durada de 6 semestres. S'ha d'estar en possessió d'un diploma d'ensenyament universitari professional (DEUP) o d'un diploma d'ensenyament universitari fonamental (DEUF). Segon cicle universitari o màster: Té una durada de 4 semestres. S'ha d'estar en possessió d'una llicenciatura. Tercer cicle universitari i doctorat: Té una durada estimada de 3 o 4 anys. Es realitza a les unitats de formació i recerca (UFR).

Pel que fa a l'aprenentatge de llengües estrangeres, si tenim en compte que la llengua que s'utilitza a les escoles és l'àrab clàssic, cal esmentar que el francès s'introdueix en el primer curs del cicle intermedi de l'ensenyament primari amb una càrrega lectiva de 8 hores setmanals i que en el primer curs de l'ensenyament secundari col·legial s'introdueix l'aprenentatge d'una segona llengua estrangera.

Important! Per tal que un alumne internacional pugui tenir accés a l'escolarització és necessari disposar de l'autorització d'inscripció a l'ensenyament públic marroquí per a alumnes estrangers. En aquest [enllaç](#) es troba tota la informació referent a la documentació requerida i el lloc de presentació de la sol·licitud.

Cobertura sanitària

L'assistència sanitària al Marroc és dual, pública i privada:

- La part pública està constituïda pel [Ministère de la Santé](#) (enllaç a la seva pàgina web).
- La part privada està constituïda per les mútues i les companyies asseguradores privades establertes al país.

Pel que fa a la part pública, tots els treballadors marroquins tenen l'obligació d'afiliar-se a la Seguretat Social a través de la [Caisse Nationale de Sécurité Sociale](#) (CNSS) (enllaç a la seva pàgina web i més informació sobre el procediment d'afiliació [aquí](#)). D'aquesta manera, el treballador, així com el seu cònjuge i fills al seu càrrec no casats i menors de 21 anys, obté la cobertura d'una assegurança mèdica bàsica anomenada *assurance maladie obligatoire* (AMO), els efectes de la qual són plenament operatius a partir dels 55 dies de cotització.

Les persones sense recursos són ateses en canvi a través del [Régime d'Assistance Médicale](#) (RAMED) (enllaç a la seva pàgina web).

L'AMO proporciona les prestacions següents:

- Atenció mèdica general i d'especialitats mèdiques i quirúrgiques.
- Atenció mèdica pròpia del seguiment de l'embaràs, el part i les seves seqüeles.
- Anàlisis mèdiques.
- Radiologia i diagnòstics per la imatge.
- Atenció oftalmològica.
- Atenció odontològica.
- Atenció paramèdica.

L'elecció del metge de capçalera i de l'ambulatori són lliures. Tanmateix, els accidents de treball i les malalties professionals no es troben cobertes per aquesta assegurança.

Aquesta cobertura es presta a través de dos nivells d'atenció sanitària:

- A través dels ambulatoris, quan es tracta d'atenció sanitària primària.
- A través dels hospitals (locals o provincials, regionals o centres hospitalaris universitaris), quan es tracta d'atenció sanitària especialitzada.

La gestió de l'AMO està encomanada a la [Caisse Nationale des Organismes de Prévoyance Sociale](#) (CNOPS) (enllaç a la seva pàgina web) quan es tracta de treballadors i jubilats del sector públic i a la [Caisse Nationale de Sécurité Sociale](#) (CNSS) (enllaç a la seva pàgina web) quan es tracta de treballadors i jubilats del sector privat.

En el primer cas, treballadors del sector públic, els correspon cotitzar el 5% del salari, repartit a parts iguals entre el treballador (a qui se li reté el 2,5% del seu salari, d'acord amb una quantitat mínima i una quantitat màxima establertes per la llei) i el seu ocupador. La CNOPS reemborsa el cost de les prestacions sanitàries d'acord amb una llista de tarifes bàsiques; si la prestació supera aquest cost, la part sobrant hi anirà a càrrec de l'assegurat.

- En aquest cas, són els mateixos treballadors els que s'han de donar d'alta a la CNOPS per poder tenir accés a les prestacions de l'AMO.

En el segon cas, treballadors del sector privat, els correspon cotitzar el 4% del salari repartit a parts iguals entre el treballador (a qui se li reté el 2% del seu salari).

- En aquest cas, són els ocupadors els qui donen d'alta els seus treballadors a la CNSS per poder tenir accés a les prestacions de l'AMO. En qualsevol cas, l'empresa o l'ocupador té llibertat per contractar una assegurança privada complementària.

Pel que fa a la part privada, els treballadors poden afiliar-se a més a una mútua o a una assegurança mèdica privada. En qualsevol dels dos casos, seran ells els qui hauran de sufragar els costos de la nova assegurança.

Pel que fa als turistes espanyols de visita al Marroc, s'ha de tenir en compte que no hi ha cap conveni de Seguretat Social amb el Marroc en matèria d'atenció sanitària, per la qual cosa es recomana viatjar amb una assegurança mèdica pròpia i que aquesta sigui tan àmplia com sigui possible i inclogui la cobertura de tot tipus de

despeses mèdiques durant l'estada i la repatriació a Espanya en cas de necessitat.

Informació sobre tràmits

Obertura d'un compte bancari

Compte bancari i empresa

Les persones estrangeres que vulguin obrir un compte bancari al Marroc hauran de dirigir-se a qualsevol oficina bancària del país amb els següents documents:

- Document d'identificació amb foto emesa pel govern (autorització de residència i/o treball). Les persones que es troben en situació d'estada per turisme al Marroc no poden obrir un compte bancari.
- Prova de residència (la factura d'algun subministrament, per exemple).

En qualsevol cas, els requisits necessaris per obrir un compte poden variar entre un o altre banc. D'altra banda, alguns bancs poden cobrar una tarifa d'obertura del compte.

Al Marroc es poden obrir comptes convertibles i no convertibles. És aconsellable assegurar-se de que s'obre un compte convertible en dirhams, ja que només des d'aquest tipus de compte es podrà transferir diners de retorn al país d'origen.

Registre d'una empresa

Al Marroc existeixen diversos tipus de figures sota les quals es realitzen operacions mercantils. Les més rellevants són:

- Empresari individual.
- Societat anònima (SA). Es necessiten, com a mínim, 5 accionistes. El seu capital no pot ser inferior a 3 milions de dirhams (si cotitzen en borsa) i 300.000 dirhams (per a la resta de supòsits).
- Societat de responsabilitat limitada (SARL). La SARL pot tenir entre 1 i 50 associats. El capital mínim per a la seva constitució és de 10.000 dirhams, que han de dipositar-se en un compte bancari bloquejat.
- Societat col·lectiva. Formada per dos o més membres que han de tenir la condició de comerciants. Responen solidària i indefinidament dels deutes socials.
- Societat comanditària simple. Formada per socis sotmesos al mateix estatut que els membres de la societat col·lectiva simple i socis comanditaris que responen únicament fins al màxim de la seva aportació.
- Societat comanditària per accions. Té el capital dividit en accions. Està constituïda per socis comanditaris que tenen la condició de comerciants i responen solidària i indefinidament dels deutes socials i socis comanditaris accionistes que no responen de les pèrdues més enllà de la seva aportació.
- Societat en participació. Societat sense personalitat jurídica pròpia, que no està sotmesa a cap exigència d'inscripció o de publicitat.

Des d'aquest [enllaç](#) es pot accedir a informació detallada del tipus d'empreses que es poden constituir al Marroc.

Creació d'empreses al Marroc

El procés administratiu per a la creació d'empreses al Marroc es realitza mitjançant un procediment de finestra única ubicada en els anomenats Centres Regionals d'Inversions (CRI).

Els CRI són institucions públiques on es reuneix l'activitat del conjunt d'organismes oficials relacionats amb la creació d'empreses a través d'una finestra única i omplint un formulari.

Els CRI es troben sota la custòdia dels Walis, representants enviats pel govern a cadascuna de les 16 regions del país, que equivalen a l'antiga figura del governador civil a Espanya.

Existeix un CRI per província.

Des d'aquest [enllaç](#) es pot accedir a les adreces de tots els CRI.

Així mateix, des d'aquest altre [enllaç](#) es pot accedir a la informació de tots els serveis que poden oferir els CRI.

Finalment, podeu consultar la documentació que cal aportar per la constitució de l'empresa d'acord a cada tipus de societat clicant [aquí](#).

Per a la creació de l'empresa, existeixen dos models de formularis en funció del tipus d'empresa:

- Per a la creació de societats (formulari per a persones morals)
- Per a la creació d'empresa individual (formulari de persones físiques)

Informació sobre tràmits

Sistema públic d'intermediació

Recursos de suport a l'ocupació

Al Marroc, l'Agència Nacional d'Ocupació i de les Competències ([ANAPEC](#)) és qui exerceix la tasca pel que fa al servei públic d'intermediació laboral. El seu [portal](#) ofereix els serveis següents:

- A les persones demandants d'ocupació: Identificar i desenvolupar les seves habilitats
Crear un espai al portal
Organitzar la recerca
Redactar un currículum vitae
Com fer entrevistes de feina
- A les empreses: Crear un espai al Portal
Registrar una oferta de treball
Administrar les ofertes registrades
Administrar les sol·licituds

Trobaràs la llista de totes les oficines d'ANAPEC al país clicant [aquí](#).

Aquest [enllaç](#) conté una llista de les empreses privades de contractació autoritzades pel [Ministère de l'Emploi et des Affaires Sociales](#) a desenvolupar tasques de intermediació.

Important! Tant la [Cambra Espanyola de Comerç i Indústria a Casablanca](#) com la [Cambra Espanyola de Comerç i Indústria a Tanger](#), un dels serveis que ofereixen és una borsa de treball que conté ofertes de treball d'empreses instal·lades a la seva

demarcació.

El Ministeri d'Ocupació i Serveis Socials és el responsable, pel que fa a l'ocupació, de:

- Preparar la normativa en la matèria.
- Promoure la negociació col·lectiva, l'ocupació, el treball i la protecció social dels treballadors.
- Definir accions per tal de desenvolupar oportunitats del mercat del treball.

Convenis sobre prestacions socials

Des de l'1 d'octubre de 1982 està en vigor el [Conveni sobre Seguretat Social entre Espanya i el Regne del Marroc](#), que coordina les legislacions de Seguretat Social en matèria de pensions entre els dos països.

Les seves disposicions s'apliquen a totes les persones, espanyoles o marroquines, que treballin o hagin treballat en ambdós països, així com els seus familiars beneficiaris i drehavents.

S'hi inclouen les següents prestacions de la Seguretat Social:

- Assistència sanitària per maternitat, malaltia comú o professional i accidents, siguin o no de treball.
- Prestacions per incapacitat temporal o permanent i maternitat.
- Prestacions de vellesa, mort i supervivència (auxili per defunció, pensions de viudetat o orfanat, ajuts a familiars supervivents o indemnitzacions per mort causada per accident de treball o malaltia professional).
- Protecció familiar.
- Reeducació i rehabilitació de discapacitats.
- Assistència social i serveis socials.

En aquests casos, els períodes de cotització necessaris per adquirir el dret a qualsevol d'aquestes prestacions es poden sumar amb independència del país o països en el qual s'hagin computat, sempre que no se superposin, i les prestacions econòmiques que es meritin es podran percebre en el país de residència de l'interessat.

Cada estat abonarà les seves pròpies prestacions directament a l'interessat i les persones que reuneixin els requisits exigits per les legislacions dels diferents estats signants del conveni per tenir dret a una prestació contributiva, la podran percebre de cadascun d'aquests. Aquest és el cas, per exemple, d'una pensió de jubilació.

Per sol·licitat la prestació de què es tracti o demanar informació sobre el procediment, l'interessat ha d'anar a l'organisme corresponent del seu país de residència. En el cas del Marroc, aquest organisme és la [Caisse Nationale de Sécurité Sociale](#) (CNSS) (enllaç a la seva pàgina web).

La data de presentació de la sol·licitud en aquest organisme serà considerada la

data de presentació també en l'organisme corresponent de l'altre país. Si el país de residència no és un dels signants del conveni, l'organisme corresponent serà el de l'estat sota el qual l'interessat va estar assegurat per darrer cop.

Finalment, cal destacar que no es pot "exportar" la prestació d'atur al Marroc (la qual cosa només es permet quan el desplaçament del treballador és a un país de la Unió Europea, de l'Espai Econòmic Europeu o Suïssa), sobre tot pel fet que al Marroc no hi ha prestació d'atur.

Professions regulades

Es considera regulada aquella professió en què una norma delimita les atribucions i/o les competències que només pot desenvolupar un professional que disposa del títol o certificat exigint, que supera la prova d'aptitud o que acredita, segons el procediment establert, els requisits que permeten la concessió o l'autorització administrativa que dóna accés a l'exercici de la professió.

En cas que es tracti d'una acreditació documental i el títol o certificat no hagi estat expedit en el país de destinació, cal presentar-lo legalitzat (vés a l'apartat [Legalització de documents oficials](#)), traduït (vés a l'apartat [Traducció jurada de documents](#)) i, si escau, homologat (vés a l'apartat [Homologació de títols](#)).

La regulació de l'exercici de les professions regulades al Marroc és competència del [Secrétariat Général du Gouvernement](#) (accés a la seva pàgina [web](#)). Aquestes professions, anomenades *professions réglementées*, són les següents:

- **Branca sanitària:** Metge, dentista o veterinari. Infermer, òptic o llevadora. Farmacèutic.
- **Branca tècnica:** Arquitecte. Enginyeria.

Es pot trobar tota la informació necessària sobre els requisits i el procediment per a l'autorització de l'exercici de la professió [aquí](#).

Informació sobre tràmits

El contracte de treball

Informació laboral bàsica

El contracte laboral es regeix per l'establert al Codi de les Obligacions i els Contractes, recollit al Codi Civil, i en particular als articles 109 i 723, així com per les modificacions i novetats incloses en el nou Codi de Treball.

Per assegurar la reglamentació de les relacions individuals en un marc equilibrat i transparent que garanteixi els interessos de les diferents parts, el nou codi preveu tres maneres de contractar:

- Un contracte de dret comú: el contracte de durada indeterminada (CDI). Es conclou per escrit o verbalment per termini indefinit. Quan s'estableix per escrit la legalització de les signatures de les parts és obligatòria. Es pot posar fi a aquest tipus de contracte en qualsevol moment per iniciativa de cadascuna de les parts. La llei exigeix que la carta de dimissió també sigui legalitzada.
- Un contracte d'excepció: el contracte de durada determinada (CDD). Les noves disposicions pretenen posar fi als abusos i contractes precaris existents

amb l'anterior normativa. Amb el nou Codi de Treball es poden formalitzar contractes de durada determinada en els casos següents: Substitució d'un assalariat el treball del qual ha estat suspès (llevat en cas de vaga). Increment temporal de l'activitat de l'empresa. Compliment d'un treball de caràcter estacional o temporal. Obertura d'un nou establiment a la mateixa empresa (a excepció del sector agrícola). Llançament d'un nou producte. Altres casos excepcionals a definir per la via reglamentària.

- Un contracte de treball temporal: el treball interí. En el marc del nou codi, la intermediació en contractació és una activitat reconeguda i regulada. Aquest tipus de contracte permet a l'empresari utilitzar legalment assalariats sense ser el contractant. L'activitat de treball temporal està prevista en casos fixats pel Codi de Treball, la durada dels quals no excedeixi dels tres mesos, renovable una única vegada.

Per exercir un treball com assalariat al Marroc els estrangers han de demanar autorització prèvia al Ministeri de Treball.

Edat i salari mínims

Edat mínima per treballar

L'edat mínima per treballar es fixa en els 15 anys, i en treballs perillosos, en els 18 anys.

Salari i remuneracions

El salari s'acorda lliurement entre l'empresari i el treballador i depèn de la zona geogràfica d'implantació i activitat de l'empresa.

No pot ser en cap cas inferior al SMIG (salari mínim interprofessional Garantit: 12,24 dirhams/hora o 1.841,84 dirhams/mes, equivalent a 163,74 euros al mes) o al SMAG (salari mínim agrari garantit: 63,39 dirhams/dia) fixats pel Ministeri d'Ocupació i Promoció Nacional.

Des de l'1 de juliol de 2015, el salari mínim legal a Marroc, és:

- En el sector de la indústria, el comerç i les professions, l'escala salarial mínima serà de 13,46 MAD/hora
- En el sector agrícola serà de 69,73 MAD/dia

El salari mínim mensual serà 2.570,86 MAD.

Jornada, vacances i permisos

Jornada de treball

La jornada laboral no pot excedir de les 8 hores diàries i de les 44 hores setmanals. Amb un descans setmanal mínim de 24 hores consecutives.

Es considera horari nocturn el que té lloc en la franja horària de les 21.00 hores a les 6.00 hores.

Hores extraordinàries

Es consideren hores extraordinàries les superiors a 10 hores diàries i 44 hores setmanals.

Las horas extraordinàries no podran excedir del 10% de les hores normals.

En els dies laborals, quan estiguin compreses entre les 6 i les 21 hores, s'incrementarà el salari en un 25% (en el sector agrícola entre les 5 i les 20 hores), mentre que si estan compreses entre les 21 hores i les 6 hores s'incrementarà en un 50% (en el sector agrícola entre les 20 h i les 5 h).

En els dies de descans setmanal o festius l'increment serà d'un 50% en la primera franja horària, i del 100% en la segona.

Vacances i dies festius

Tot treballador té dret a vacances pagades després de sis mesos de treball continuat i efectiu per un període d'un dia i mig laborable de descans per mes de treball (dos dies laborables per mes de treball efectiu en cas de menors de 18 anys), més un dia i mig addicional per cada cinc anys d'antiguitat.

1. Festes nacionals: 11 de gener (Manifest de la Independència)3 de març (Festa de Tron)1 de maig (Festa del Treball)23 de maig (Festa Nacional)9 de juliol (Festa de la Joventut)14 d'agost (Jornada del Oued Ed-Dahab)20 d'agost (Revolució del Rei i el Poble)6 de novembre (Al Massira Al Khadra: Marxa Verda)18 de novembre (Festa de la Independència)
2. Festes religioses (Dates subjectes al calendari lunar): Fatih Moharrem (1r de l'any musulmà).Aid Al Fitr (Festa de la fi del Ramadà).Aid Al Adha (Pasqua del Sacrifici).Aid Al Mawlid Annabaoui (Commemoració del Naixement del Profeta).

Permisos

- Permís de maternitat retribuït: és de 14 setmanes amb el 100% del sou, i es pot començar a gaudir fins a 6 mesos abans del part.
- Permís de paternitat retribuït: no es preveu.
- Permís de maternitat/paternitat no retribuït: no es preveu.

Afiliació a la Seguretat Social i acomiadament

Seguretat Social

El règim de protecció social marroquí cobreix els assalariats dels riscos de malaltia, maternitat, invalidesa, vellesa, supervivència i defunció.

L'assegurança d'accidents de treball i malalties professionals és obligatòria i les empreses han de subscriure una pòlissa d'assegurança dels seus treballadors amb les Societats d'Assegurança i Reassegurança.

L'empresa ha d'afiliar el treballador en els 30 dies següents a l'inici de la prestació laboral i hauran de presentar mensualment el comunicat de cotització. La Caixa Nacional de la Seguretat Social (CNSS) expedeix la targeta d'assegurat. Per més informació clica [aquí](#).

Servei Públic d'Ocupació / Acomiadament

El servei públic d'ocupació el realitza l'Agència Nacional d'Ocupació i les Competències ([ANAPEC](#)).

El Marroc té una reglamentació del mercat laboral bastant restrictiva, en particular, respecte els acomiadaments en el sector privat. L'empresari només pot acomiadar

per un motiu vàlid i inclús en aquest cas la llei permet al treballador apel·lar a un Tribunal que examinarà les condicions de l'acomiadament. Segons el nou Codi l'acomiadament pot ser per motiu personal (una falta relacionada amb la conducta de l'assalariat), o motiu econòmic, tecnològic o estructural.

L'acomiadament comporta el pagament d'una indemnització prefixada i progressiva segons l'antiguitat, i en el cas que els Tribunals considerin injustificat l'acomiadament donarà lloc a una indemnització complementària la quantia de la qual la fixarà el jutge.

En cas de falta greu o repetides faltes lleus, l'acomiadament pot ser immediat (sense preavís) i sense indemnització, tot i que caldrà notificar per escrit al treballador i a l'inspector de treball l'objecte de l'acomiadament.

La indemnització per pèrdua de feina (IPE) és molt recent (el projecte s'ha posat en marxa el 2013), i consisteix en la concessió als treballadors que hagin perdut la seva feina de manera involuntària, d'una indemnització equivalent al 70% del seu salari mensual mitjà dels últims 36 mesos, amb el màxim del salari mínim legal (SMIG). Aquesta compensació anirà acompanyada de l'assistència de l'ANAPEC per tal d'ajudar els parats a trobar una nova feina, i d'un programa de formació professional. Aquesta indemnització es pot prorrogar fins a 6 mesos a partir de la data de finalització en l'activitat. Les taxes de cotització a l'IPE s'han fixat en un 0,38% per a les empreses i 0,19% per als treballadors.

Agències privades de col·locació

- REKRUTE
- ADECCO-MAROC
- MANPOWER
- MAROC EMPLOI

Drets sindicals

El Decret llei de 17 d'abril de 1957 preveia acords escrits o convenis col·lectius entre els representants dels sindicats professionals dels treballadors i de les patronals d'un sector econòmic particular. Les disposicions del nou Codi de Treball, aprovat el juny de 2004, conforme les disposicions 1957, consoliden l'exercici de les llibertats i drets sindicals tant a l'interior com a l'exterior de l'empresa.

Quant a la solució de conflictes, la legislació marroquina reconeix als treballadors el dret a agrupar-se en sindicats per a la defensa dels seus interessos professionals i el dret a la vaga mitjançant preavís de la convocatòria.

Informació general

Clica aquest [enllaç](#).

Informació sobre tràmits

Sistema d'autoritzacions

Convenis bilaterals

No hi ha cap conveni de doble nacionalitat entre el Marroc i Espanya.

Hi ha l'Acord en matèria de permisos de residència y treball entre el Regne

d'Espanya i el Regne de Marroc, firmat *ad referendum* a Rabat el 06/02/1996 (BOE 28/05/1996), que estableix que la durada dels permisos de residència dels nacionals espanyols al Marroc i dels nacionals marroquins a Espanya es basarà en el principi de reciprocitat.

Accedirà a més informació sobre l'aplicació d'aquest Acord en el **Butlletí Oficial de l'Estat de la seva publicació**: [Enllaç al BOE](#).

Visat d'entrada per turisme

Els ciutadans de països de la Unió Europea no necessiten visat per entrar com a turistes al país i hi poden romandre per períodes inferiors o iguals a tres (3) mesos. És imprescindible passaport amb una vigència mínima de tres (3) o de sis (6) mesos.

Assegura't que han estampat el segell d'entrada al control fronterer, és l'acreditació de la teva entrada legal al país.

Per prorrogar l'estada, cal sol·licitar targeta de registre com a visitant, aquesta sol·licitud s'ha de fer davant els serveis de la Sûreté nationale o de la Gendarmerie Royale més proper al lloc de residència, o bé sortint del país i tornant a entrar.

La documentació necessària per obtenir la targeta de registre com a visitant (*carte d'immatriculation com a visiteur*) és la següent:

- Passaport amb el segell d'entrada amb fotocòpies de les pàgines en què aparegui la identificació, vigència i segell d'entrada.
- 2 exemplars del formulari de sol·licitud de la targeta de registre.
- 6 fotografies del tipus passaport.
- Contracte d'arrendament, certificat de propietat o qualsevol document que justifiqui la residència
- Certificat d'antecedents penals.
- Certificat mèdic.
- Acreditació de mitjans econòmics.
- Declaració o compromís conforme no exerceix cap activitat laboral subjecta a autorització.

No obstant això si l'entrada al país té per objecte establir-s'hi, has de fer els tràmits de l'autorització d'estada (**titre de séjour**) que correspongui davant les autoritats locals marroquines.

Autorització per estudiar

Per entrar al Marroc amb la intenció de cursar estudis els ciutadans nacionals d'Espanya no necessiten visat, i depenent de la durada s'hi ha prou amb el passaport.

Per a estudis d'una durada inferior a tres (3) mesos

És suficient entrar al Marroc amb el passaport amb una vigència mínima de tres (3) o sis (6) mesos, **és important** assegurar-se que estampin el segell d'entrada al país.

Altres documents podrien ser requerits en algunes situacions, i és recomanable tenir-los:

- Bitllet de sortida del país.
- Acreditació de mitjans econòmics suficients per al seu manteniment durant l'estada al Marroc.
- Certificat de vacunació.
- Assegurança mèdica.

Per a estudis d'una durada superior a tres (3) mesos

Els estudiants que per cursar els seus estudis hagin de romandre al Marroc més de tres (3) mesos han de sol·licitar autorització d'estada (*titre de séjour*) i si reuneixen els requisits obtindran una targeta de registre com a estudiant (*carte d'immatriculation portant la mention «étudiant»*)

La sol·licitud s'ha de fer davant els serveis de Sûreté nationale o de la Gendarmerie Royale més propers al teu domicili.

Documentació necessària:

- Passaport amb el segell d'entrada amb fotocòpies de les pàgines en què aparegui la identificació, vigència i segell d'entrada.
- Original i còpia de la inscripció o matriculació al centre d'estudis.
- Acreditació de mitjans econòmics suficients per a la manutenció.
- Sis (6) fotografies.
- Contracte d'arrendament, certificat de propietat o qualsevol document que justifiqui la residència.
- Certificat d'antecedents penals.
- Certificat mèdic.
- Justificant de pagament de la taxa.

Accediràs a més informació sobre requisits, documentació i els diferents tipus de targeta de registre clicant aquest [enllaç](#).

Autorització per treballar per compte propi

Al Marroc, a diferència del que passa a Espanya, no existeix la figura del treballador autònom. Si es vol treballar per compte propi al Marroc hi ha dues opcions:

Treballar per compte propi a títol personal:

- Donar-se d'alta a la Direcció General d'Impostos de la circumscripció

corresponent.

- Donar-se d'alta al Registre de Comerç (cal dirigir-se al Tribunal de 1a. instància).
- Sol·licitar l'afiliació a la Caixa Nacional de la Seguretat Social (CNSS). [Enllaç a la web del CNSS](#)

Constituir una societat:

- La més comuna és la societat de responsabilitat limitada.
- Per treballar a l'empresa ja constituïda, caldrà donar-se d'alta a la Caixa Nacional de la Seguretat Social (CNSS). [Enllaç a la web del CNSS](#)

En qualsevol cas, caldrà que l'interessat obtingui una *carte d'immatriculation* que li permeti romandre al Marroc per un període superior a 3 mesos.

CARTE D'IMMATRICULATION (TARGETA DE REGISTRE)

L'interessat haurà d'inscriure's dins dels 15 dies següents a la data d'entrada (cal l'estampació al passaport del segell d'entrada al país per part del servei de control fronterer) i obtenir una autorització d'estada en les oficines de la Sûreté Nationale o en la Gendarmerie Royale de la seva circumscripció.

Caldrà presentar la sol·licitud amb la següent documentació:

- Dos impresos de sol·licitud degudament emplenats.
- Un justificant del seu domicili al Marroc (factura de lloguer d'habitatge, de llum, aigua etc.).
- 8 fotos.
- Un segell fiscal amb la taxa corresponent.
- Acreditació dels seus recursos econòmics.
- Fotocòpia compulsada de les primeres pàgines del passaport i de la pàgina en què apareix la data d'entrada en el territori marroquí.
- Certificat mèdic.
- Certificat d'antecedents penals.
- Si està casat /a: fotocòpia compulsada del llibre de família.

En cas de concessió, l'òrgan competent lliurarà al sol·licitant una *carte d'immatriculation*

La *carte d'immatriculation* tindrà una durada d'un any (renovable).

CREACIÓ D'EMPRESSES

Al Marroc, el procés de creació d'empreses es realitza mitjançant una "finestreta única". Els òrgans que assumeixen aquesta funció s'anomenen centres regionals d'inversions (CRI). Es tracta d'entitats que unifiquen l'activitat de tots aquells organismes oficials relacionats amb la creació d'una empresa. Hi ha un CRI a cada província del país (16) i depenen del representant del Govern (Walis) a cada regió.

[Adreces CRI al Marroc](#)

Missions i facultats dels CRI.

Per crear una empresa, cal presentar el formulari adient emplenat en el CRI de la demarcació on s'ha d'instal·lar.

Formularis:

1. [Formulaire unique declaration de creation d'entreprise personnes morales](#)
(Formulari per a la creació de societats)
2. [Formulaire unique declaration de creation d'entreprise personnes physiques](#)
(Formulari per a la creació d'empresa per persona física)

La documentació que cal adjuntar amb el formulari dependrà de la forma jurídica de l'empresa que es creï :

- [En aquest enllaç trobaràs informació sobre les diferents formes jurídiques que pot adoptar una empresa](#)
- [En aquest enllaç trobaràs informació sobre la documentació que cal adjuntar al formulari en funció de la forma jurídica de l'empresa](#)

Autorització per treballar per compte d'altri

La normativa en matèria d'entrada i estada d'estrangers al Marroc està recollida en:

- Dahir núm 1-03-196 (11 novembre de 2003) que promulga la Llei núm. 02-03 relativa a l'entrada i estada d'estrangers al Regne del Marroc i a l'emigració i la immigració irregulars.
- *Arrêté* del Ministeri de l'Interior núm 501-12 de 13 de febrer de 2012, pel qual es fixen els documents que cal adjuntar a la sol·licitud d'obtenció o renovació del permís de residència.
- Aplicación provisional del Acuerdo en materia de permisos de residencia y Trabajo entre el Reino de España y el Reino de Marruecos, firmado "ad referéndum" en Rabat el 06/02/1996 (BOE 28/05/1996).
- Per obtenir més informació sobre la llei marroquina i la seva normativa de desenvolupament es pot consultar el següent [enllaç](#) i el Butlletí Oficial de Estat corresponent: [Enllaç al BOE](#).

L'estructura dels procediments necessaris a fi que un treballador estranger pugui establir-se al Marroc amb la finalitat de desenvolupar una activitat laboral per compte d'altri és desenvolupa en 3 passos:

1. En primer lloc l'empresa ha de sol·licitar una certificació expedida per l'Agència Nacional de Promoció de l'Ocupació i la Competència (ANAPEC) en la qual s'acrediti que no hi ha candidats nacionals per ocupar el lloc de treball per al qual se sol·licita el permís.
2. Un cop obtingut l'esmentat certificat, l'empresa ha de sol·licitar el permís de treball a la Delegació Territorial del Ministeri d'Ocupació i Assumptes Socials que correspongui a la seva adreça.

3. Quan l'òrgan competent concedeixi l'autorització de treball, el treballador haurà d'inscriure's dins dels 15 dies següents a la data d'entrada (cal l'estampació al passaport del segell d'entrada al país per part del servei de control fronterer) i obtenir una targeta de registre (*carte d'immatriculation*) a les oficines de la *Sûreté Nationale* o a la *Gendarmerie Royale* de la circumscripció corresponent.

La *carte d'immatriculation* té una vigència d'un any (1) renovable. La renovació ha de ser sol·licitada amb una antelació de dos (2) mesos a la seva caducitat. Després de tres (3) anys d'estada és possible sol·licitar el permís de residència, el qual tindrà una vigència de cinc (anys).

SOL·LICITUD D'OBTENCIÓ DE LA CERTIFICACIÓ D'ANAPEC D'INEXISTÈNCIA DE CANDIDATS NACIONALS PER AL LLOC DE TREBALL

Amb caràcter previ a la sol·licitud del permís de treball, l'empresa ha d'obtenir un certificat expedit per l'Agència Nacional de Promoció de l'Ocupació i la Competència (ANAPEC) en el qual s'acrediti que no hi ha candidats nacionals per ocupar el lloc de treball per al qual se sol·licita el permís.

Cal que l'empresa defineixi les característiques del lloc de treball d'acord amb el perfil, capacitat i experiència del treballador estranger per tal de justificar la seva contractació.

La sol·licitud del certificat ha de ser adreçada a la Direcció General de l'ANAPEC, amb la documentació que s'especifica a continuació:

- Sol·licitud de l'empresa dirigida al director general de l'ANAPEC en què figurei el nom, cognoms i el lloc de treball que ocuparà el treballador.
- Còpies legalitzades dels títols, diplomes i certificats d'experiència laboral.
- CV del treballador que es pretén contractar.
- L'empresa haurà d'emplenar i certificar una fitxa descriptiva del lloc de treball que ha d'ocupar el treballador.
- Anunci realitzat en dos diaris de tirada nacional 1 francòfon i un altre en àrab.
- Després de la presentació de la sol·licitud, l'empresa haurà de difondre l'oferta d'ocupació en els diaris de tirada nacional i comunicar aquesta difusió a ANAPEC . El termini per a la recepció de candidatures serà de deu dies des de l'última publicació dels anuncis . En paral·lel, l'ANAPEC realitzarà una recerca en les seves bases de dades de perfils que s'ajustin al sol·licitat per l'empresa i publicarà l'oferta en el lloc de la web de l'ANAPEC per obtenir possibles candidats .

Després de l'anàlisi dels candidats presentats l'ANAPEC pot prendre dues decisions:

1. Si no hi ha candidats que s'ajustin a l'oferta presentada per l'empresa, la ANAPEC expedirà un certificat acreditatiu d'aquesta circumstància.
2. Si hi ha candidats que s'ajustin a l'oferta, l'ANAPEC una llista a l'empresa. Si l'empresa entén que cap dels candidats s'ajusta al perfil sol·licitat, aquesta circumstància es comunica al Ministeri d'Ocupació i Assumptes Socials perquè prengui la decisió final.

Finalment, cal ressenyar que no tenen obligació d'aconseguir el certificat emès per la ANAPEC.

- els desplaçats (el període de destinació no pot ser superior a 3 anys).
- els cònjuges de ciutadans marroquins, les persones nascudes o que han residit al Marroc durant un període mínim de 6 mesos, els administradors i els accionistes de les societats.
- els experts en el marc d'un peritatge tècnic.
- els artistes, futbolistes.
- els presidents i els directors generals de les empreses.

SOL-LICITUD D'AUTORITZACIÓ DE TREBALL

Si finalment l'empresa obté el criticat ANAPEC acreditatiu de la inexistència de treballadors nacionals adients per cobrir el lloc de treball, l'empresa haurà de sol·licitar el permís de treball a la Delegació Territorial del Ministeri d'Ocupació i Assumptes Socials que correspongui a la seva adreça.

En aquest [enllaç](#) pots obtenir informació sobre aquestes delegacions..

L'empresa haurà d'aportar la documentació següent:

- Sol·licitud d'autorització de contracte en dos exemplars signats pel treballador. Es pot descarregar l'imprès des d'aquesta adreça [web](#).
- Cinc exemplars originals del contracte de treball (atenció: el contracte ha d'estar en un sol foli a dues cares, no en dos folis). Aquests models es poden descarregar des d'aquesta l'adreça [web](#).
- Titulació i certificat de l'experiència laboral del treballador.
- Còpia de les primeres pàgines del passaport.
- Certificat de l'ANAPEC que acrediti l'absència de candidats nacionals per ocupar el lloc de treball per al qual se sol·licita l'autorització.

Un cop obtingut el permís de treball ja pot obtenir el permís d'estada o residència

SOL-LICITUD DE TARGETA DE REGISTRE (CARTE D'IMMATRICULATIONS)

El treballador haurà d'inscriure's dins dels 15 dies següents a la data d'entrada (cal l'estampació al passaport del segell d'entrada al país per part del servei de control fronterer) i obtenir una autorització d'estada en les oficines de la *Sûreté Nationale* o en la *Gendarmerie Royale* de la seva circumscripció.

Caldrà presentar la sol·licitud amb la documentació següent:

- Dos impresos de sol·licitud degudament emplenats.
- Un justificant del domicili al Marroc (factura de lloguer d'habitatge, de llum, aigua etc.).
- 8 fotos.
- Un segell fiscal amb la taxa corresponent.
- Contracte de treball (aquest contracte ha d'estar prèviament autoritzat (vés al'apartat 2).
- Acreditació dels recursos econòmics.
- Fotocòpia compulsada de les primeres pàgines del passaport i de la pàgina en què apareix la data d'entrada en el territori marroquí.

- Certificat mèdic.
- Certificat d'antecedents penals.
- Si s'està casat /a: fotocòpia compulsada del llibre de família.

En cas de concessió, l'òrgan competent lliurarà al sol·licitant una *carte d'immatriculation* que contindrà la indicació " POUR LE TRAVAIL "

Autorització per residir sense treballar

Tarjeta de registre (Carte d'immatriculation)

Els nacionals espanyols que vulguin establir-se al Marroc sense desenvolupar una activitat laboral o professional, poden entrar i romandre al país per un període de fins a 90 dies sense necessitat de disposar d'un visat d'entrada al país. Per romandre un període superior a 90 dies sense realitzar cap mena d'activitat laboral o professional retribuïda hauran d'inscriure's dins dels 15 dies següents a la data d'entrada (cal l'estampació al passaport del segell d'entrada al país per part del servei de control fronterer) i obtenir una tarjeta de registre (*carte d'immatriculation*) en les ofícines de la *Sûreté Nationale* o en la *Gendarmerie Royale*.

Cal presentar la sol·licitud amb la següent documentació:

- Dos impresos de sol·licitud degudament emplenats.
- Un justificant del domicili al Marroc (factura de lloguer d'habitatge, de llum, aigua etc.).
- 8 fotos.
- Un segell fiscal amb la taxa corresponent.
- Acreditació dels recursos econòmics.
- Fotocòpia compulsada de les primeres pàgines del passaport i de la pàgina en què apareix la data d'entrada en el territori marroquí.
- Certificat mèdic.
- Certificat d'antecedents penals.
- Si s'casat/a: fotocòpia compulsada del llibre de família.

En cas de concessió, l'òrgan competent lliurarà al sol·licitant una *carte d'immatriculation* que contindrà la indicació " VISITEUR ".

La tarjeta de registre té una vigència d'un any (1) renovable. La renovació ha de ser sol·licitada amb una antelació de dos (2) mesos abans de la data de caducitat. Després de tres (3) anys amb la tarjeta de registre (*carte d'immatriculation*) és possible sol·licitar la tarjeta de residència (*carte de residence*), la qual tindrà una vigència de cinc anys.

Tarjeta de residència (Carte de résidence)

Les persones que han romàs legalment al Marroc durant un període de 4 anys (art 16 de la Llei 2/2003) poden obtenir l'anomenada *carte de residence*. Per obtenir-la caldrà acreditar, a més, que es continua disposant de mitjans econòmics suficients per al propi manteniment al Marroc.

Identificació com a estranger

Les persones estrangeres que vulguin romandre al Marroc més de tres (3) mesos han de sol·licitar la corresponent autorització d'estada, l'anomenat *titre de séjour*, ja sigui en forma de targeta de residència o de targeta de registre, que estan obligats a tenir o poder presentar davant l'Administració en un termini de 48 hores, i mentrestant el poden substituir per l'impres de sol·licitud.

La sol·licitud s'ha de fer davant els serveis de *Sûreté Nationale* o de la *Gendarmerie Royale* que correspongui al domicili.

L'import de la taxa és per any de validesa.

Els requisits i la documentació varia segons el tipus d'estadia, accediràs a més informació clicant aquest [enllaç](#).